

# Energetika

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 1/2004

str. 14

Izbrani kazalci v GWh, stopnje rasti v %	Q IV 2002, v GWh	Q IV 2003, v GWh	Q IV 2003/ Q IV 2002, v %	I-XII 2002, v GWh	I-XII 2003, v GWh	I-XII 2003/ I-XII 2002, v %
<b>Proizvodnja električne energije</b>	3,690	3,234	-12.4	13,032	12,253	-6.0
Proizvodnja hidroelektrarn	1,015	817	-19.4	3,001	2,685	-10.5
Proizvodnja termoelektrarn	1,200	999	-16.8	4,728	4,612	-2.5
Proizvodnja nuklearke	1,475	1,418	-3.9	5,302	4,956	-6.5
<b>Poraba električne energije</b>	3,107	3,218	3.6	11,831	12,376	4.6
Poraba prek distribucije	2,350	2,448	4.2	9,002	9,358	3.9
Neposredni odjemalci	689	704	2.2	2,571	2,764	7.5
<b>Neto izvoz elektrike</b>	583	16	-97.3	1,201	-123	n. s.

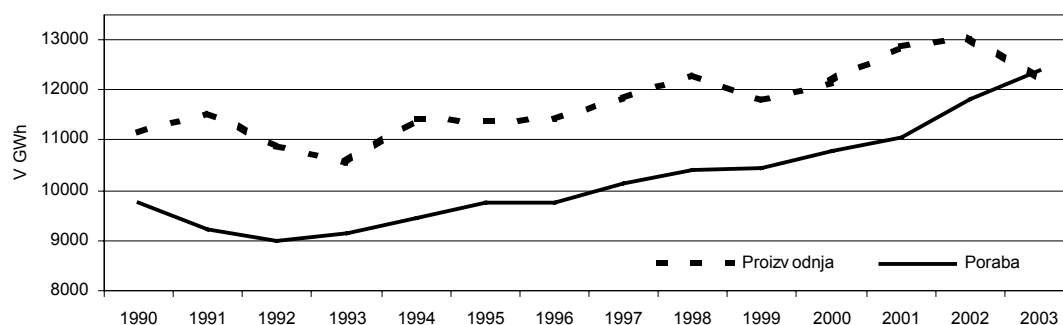
Vir podatkov: ELES, Elektroenergetska situacija za mesec december; delno preračun UMAR.

Proizvodnja **električne energije** se je v **zadnjem četrtletju 2003** glede na isto predlansko obdobje znižala za 12.4%, poraba elektrike pa se je povečala za 3.6%. Presežek proizvodnje nad porabo, ki je v zadnjem četrtletju leta 2002 pomenil še 15.8% proizvodnje, je v istem lanskem obdobju znašal le še 0.5% proizvodnje. **Proizvodnja** električne energije se je znižala v vseh vrstah elektrarn, najbolj pa v hidroelektrarnah, za 19.4%. Za nekoliko manj (16.8%), a podobno kot pri hidroelektrarnah za približno 200 GWh, se je znižala tudi proizvodnja klasičnih termoelektrarn, medtem ko je bilo znižanje proizvodnje v Nuklearni elektrarni Krško še manjše, 3.9-odstotno. Rast **porabe** električne energije neposrednih odjemalcev se je v zadnjem lanskem četrtletju že precej umirila, na 2.2%, kar za 4.2% pa se je povečala poraba z distribucijskega omrežja. **Neto izvoz** električne energije se je zaradi neugodnih gibanj proizvodnje in porabe znižal za 567 GWh, kar je na ravni proizvodnje dravskih elektrarn v zadnjem trimesečju leta.

Slovenija je bila v obdobju od leta 1964 do leta 1981 neto uvoznica, ob dokončanju Nuklearne elektrarne Krško pa je z letom 1982 postala neto izvoznica električne energije in to ostala vse do lani, ko je poraba spet presegla proizvodnjo elektrike (gl. tudi graf). V **letu 2003** se je **proizvodnja** električne energije v primerjavi z letom 2002 znižala za 6.0%. Najbolj, za 10.5%, se je zaradi sušnih razmer znižala proizvodnja hidroelektrarn, ki je bila hkrati kar za 20.5% nižja od predvidene z lansko Elektroenergetsko bilanco RS (EEB). Hidrološke razmere so bile v letu 2003 tako še slabše kot v letu 2002. Proizvodnja nuklearke se je znižala za 6.5% in je bila tudi malenkost, za 0.5%, nižja od predvidene z EEB, saj so bili ob zelo nizkih vodostajih Save, od koder zajemajo vodo za hlajenje, iz ekoloških razlogov primorani omejevati moč elektrarne. Proizvodnja klasičnih termoelektrarn lani ni nadomestila izpada hidroenergije, saj se je celo znižala za 2.5%, čeravno je bila za 12.3% višja od bilančno predvidene. **Poraba** električne energije se je v letu 2003 zvišala za 4.6%. Neposredni odjemalci so porabili 7.5%, distribucijski pa 3.9% več elektrike kot leto prej. Rast porabe električne energije je bila tako za 2.7 odstotne točke višja kot v projekcijah za obdobje 2000–2010 v predlogu Nacionalnega energetskega programa, kjer je napovedana 1.9-odstotna povprečna letna rast. Ugodno razmerje med proizvodnjo in nižjo porabo električne energije v Sloveniji se je začelo močno poslabševati že v letu 2002 s 6.9-odstotno rastjo porabe (tudi zaradi širitve energetske intenzivne industrije) in le 1.0-odstotno rastjo proizvodnje. Medtem ko je še v letu 2001 neto izvoz električne energije Slovenije pomenil 14.2% domače proizvodnje, se je le-ta znižal na 9.2% v letu 2002, v letu 2003 pa smo bili že **neto uvozniki** elektrike v višini 1.0% porabe. Da se samozadostnost Slovenije pri oskrbi z električno energijo ne bi več bistveno zmanjševala, bi morali aktivneje destimulirati hitro rast porabe, v prihodnjih letih pa bodo potrebne tudi precejšnje investicije v nove proizvodne kapacitete.

V **EU-15** je bilo v letu 2002 12 držav neto uvoznic elektrike. Uvoz je v osmih državah pokrival manj kot 10%, v treh (Finska, Nizozemska in Italija) približno 15%, v Luksemburgu pa skoraj 60% porabe električne energije. Sicer pa po obsegu v Evropi izstopata velik italijanski uvoz in še večji francoski izvoz elektrike.

Graf: Proizvodnja in poraba električne energije v Sloveniji v obdobju 1990–2003



Vir podatkov: ELES, Elektroenergetska situacija, razl. št.